

Väike Päike Kivi lastehoiu õppekava

Sisukord

Väike Päike visioon, missioon ja väärtused.....	3
Lastehoiu eripära.....	5
Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja korraldus.....	5
Õppe- ja kasvatustöö põhimõtted.....	5
Õppe- ja kasvatustöö korraldus.....	6
Lapse arengu hindamine.....	7
Kindiedays infosüsteem.....	7
Pere- ja arenguestlused.....	9
Lapse arengumapp.....	10
Koostöö lastevanematega.....	10
Väike Päike Huvikool, Lapsevanema kool ja tugiteenused.....	11
Õppekava struktuur ja valdkondade kirjeldused.....	12
Õppekava uuendamine.....	15
Lisad.....	16
Lisa 1. Lapse arengu kirjeldus.....	17
Lisa 2. Viie minuti vaatlus.....	19
Lisa 3. Perevestlust ettevalmistava küsimustiku näidis.....	20
Lisa 4. Lapse eeldatavad tulemused valdkonniti.....	21
Valdkond ÜLD- JA TULEVIKUOSKUSED.....	21
Valdkond MINA JA KESKKOND.....	27
Valdkond KEEL JA KÕNE.....	33
Valdkond MATEMAATIKA.....	38
Valdkond KUNST.....	40
Valdkond MUUSIKA.....	43
Valdkond LIIKUMINE.....	45
Valdkond DIGI.....	48
Valdkond STEAM.....	49

Väike Päike on aastast 2003 tegutsev organisatsioon, mis pakub lastele vanuses 0-7 eluaastat alusharidust, lapsehoiuteenust, tugiteenuseid ning huvitegevust. Väike Päike nime all tegutseb 3 lasteaeda ja 12 lastehoidu (sh rahvusvaheline lastehoid, 2 õuehoidu, 3 Montessori pedagoogika rühma ja 1 Waldorf pedagoogika rühm). Peame oluliseks lapsest lähtuvat lähenemist ning rakendame nüüdisaegset õpikäsitust.

Väike Päike õppekava on õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mis on koostatud lähtuvalt alushariduse riiklikust õppekavast ning toetab lapse igakülgset arengut. Õppekavas on välja toodud organisatsiooni visioon, missioon ja väärtused ning õppe- ja kasvatustöö korraldus, põhimõtted ja õppekava struktuur. Samuti selgitatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ning koostööd lastevanematega.

Väike Päike visioon, missioon ja väärtused

Väike Päike missioon - ALUSHARIDUS LOOB TULEVIKU!

Meie missioon on edukas kui Väikese Päikese lapsed on:

- õpihimulised kõikjal ja igal ajal;
- ennast ja enda emotsioone juhtivad;
- hoolivad kaaslased;
- tervise- ja keskkonnateadlikud;
- sotsiaalselt aktiivsed;
- oma ettevõtmistes julged väljakutseid vastu võtma.

Väike Päike visioon - lapsele on Väikeses Päikeses võimaldatud parim arengukeskkond ja alushariduse tähtsus ühiskonnas on võrdväärnes positsioonis teiste haridusastmetega.

Väike Päike väärtused:

- Päikeseline kasvulava igale lapsele!

- aitame igal lapsel enda rütmis mänguliselt oma andeid ja eripärasid avastada;
- tagame lapsele turvalise keskkonna nii eduelamuste nautimiseks kui ka ebaedust õppimiseks;
- oleme perele usaldusväärne ja uuendusmeelne partner lapse arengu toetamisel;
- peame oluliseks, et kõik laste ümbritsevad täiskasvanud oleksid rõõmsad, vabad ja hoolivad.
- Töö lastega muudab tulevikku, päriselt!
 - Väike Päike kollektiiv on kokkuhoidev pere - väärtuspõhine juhtimine ja koos tegutsemine loob ühtekuuluvustunde, tagab üksteise hoidmise ja soovi panustada;
 - toetame iga töötaja vabadust uudishimulikult otsida, kuidas parimal viisil toetada väikelapse arengut;
 - oleme usaldusväärsed - meie organisatsioon on läbipaistev ja kaasav ning iga töötaja võtab vastutuse enda töö eest.
- Koos muudame ühiskonda!
 - oleme igas suunas avatud, valmis ära kuulama, jagama oma kogemust ja koos tegutsema;
 - otsime uusi teaduspõhiseid lähenemisi, et alusharidus oleks kvaliteetne ja mitmekülgne;
 - räägime kaasa Eesti alusharidust kujundavate seadusete loomises;
 - panustame lastega töötavate spetsialistide erialasesse arengusse.
- Hoiame maailma lastele!
 - suurendame laste keskkonnateadlikkust;
 - vähendame Väikese Päikese tegevuses tarbimist;
 - kasutame keskkonnasäästlikke tooteid;
 - taaskasutame.

Lastehoiu eripära

Väike Päike Kivi hoid asub hubases ühekordses hoones, mida ümbritseb mitmeid võimalusi pakkuv aed koos kasvuhoonega ja mängualaga. Majas on 1-3a lastehoiu rühm ja 3-6a laste Montessori rühm. Lastehoid on hubane ja valgusküllane. Armastame palju õues olla, jalutamas käija ja küpsetada koos lastega. Arvestame paindlikku uneaega. Viimsi Montessori lastehoiu eripära on autentne Montessori pedagoogika, kus on oluline ettevalmistatud keskkond, kasutatakse töövahendeid ja tegevusi, mis toetavad lapse isejuhitud avastamist ja õppimist. Lisaks väärtustame koolitatud täiskasvanuid, kes toetavad lapsi sellel teekonnal.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja korraldus

Õppe- ja kasvatustegevus Väikeses Päikeses põhineb loomulikul õppimisel ja lapsepõlve väärtustamisel ning selle üldeesmärk on toetada lapse igakülgset arengut koostöös koduga. Suurt rõhku pöörame üld- ja tulevikuoskuste arengu toetamisele läbi vaba mängu, igapäevategevuste ja organiseeritud tegevuste, et luua eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus.

Kasutame lapse arengu toetamiseks personaliseeritud õpet, mis loob võimaluse avastada iga lapse potentsiaali. Luuakse turvaline, hooliv ja koostööne arengukeskkond, kus väärtustatakse lugupidavat suhtumist endasse ja kaaslastesse ning sallivust erisuste suhtes. Personaalse õpitee kujundamisel on õpetajatele/lapsehoidjatele abiks Digila keskkond - interaktiivne platvorm, mis igapäevaste päeviku sissekannete põhjal loob lapsele oma profiili, tuues välja lapse tugevad küljed ning aspektid, kus laps vajaks lisatuge.

Õppe- ja kasvatustöö põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted:

- õppe- ja kasvatustegevus on loov ja paindlik õppekava eesmärkidest lähtuv tegevus, mille planeerimisel ja läbiviimisel arvestatakse lapse arengutaseme ning huvidega;
- tegevuste käigus tagatakse lapsele eduelamus ning toetatakse lapse uudishimu, loovust, ettevõtlikkust ja omaalgatust;
- luuakse turvaline, hooliv ja koostööine arengukeskkond, kus väärtustatakse lugupidavat suhtumist endasse ja kaaslastesse ning sallivust erisuste suhtes;
- lapsele antakse võimalus teha valikuid ning suunatakse teda tehtut analüüsima;
- last julgustatakse iseseisvalt tegema jõukohaseid igapäevategevusi (riietumine, toidunõude valik, toidu tõstmine, koristamine jne);
- lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi, võimaldades lapse omaalgatuslikku vabamängu, uurimist, katsetamist, liikumist, muusikat ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid õppeviise nii individuaalsetes tegevustes kui ka väikestes gruppides;
- tutvustatakse Eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga;
- väärtustatakse mitmekeelsest perest pärit lapse keelelist arengut mitme keele kasutajana;
- lapse arengu toetamiseks ja tema potentsiaali parimaks avaldumiseks panustavad kõik lastehoiu töötajad, kelle roll on olla lapse arengu suunaja, toetaja ja juhendaja ning kujundada keskkond, mis toetab lapse igakülgset arengut;
- laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja, keda kaasatakse tegevuste kavandamisse.

Õppe- ja kasvatustöö korraldus

Õppe- ja kasvatustegevuse korralduses lähtuvad Väike Päike üksused järgmistest aspektidest:

- lisaks planeeritud tegevustele väärtustatakse laste omaalgatuslikku vabamängu ning igapäevaseid tegevusi (laps ei õpi ainult õppetegevustes, vaid ka mängides ja süües nt);
- üld- ja tulevikuoskustele ning riikliku õppekava valdkondlikele oskustele lisaks toetatakse lapse digi-, STEAM- ja enesejuhtimisoskuste arengut selleks loodud õppekava alusel;
- päevakava koostamisel arvestatakse, et lastel oleks piisavalt aega ja võimalusi aktiivseteks ja vaikseteks tegevusteks ning välditakse liigset kiirustamist;
- lastehoius kasutatakse projektipõhist õppemeetodit, mis lähtub laste huvidest ning annab lastele võimaluse olla aktiivsed osalejad õppeprotsessis, lastehoidudes toimub õppe- ja kasvatustöö laste huvidest lähtuvalt nädala ja kuuplaanide alusel;
- kasutatakse õppeinfosüsteemi KindieDays ja digitaalset platvormi DigiLa, et teha õppimine ja lapse areng vanematele nähtavaks.

Lapse arengu hindamine

Väike Päike lastehoius jälgitakse ja hinnatakse lapse arengut igapäevaselt. Olulisel kohal on individuaalne lähenemine ning lapse potentsiaali avastamine ja toetamine. Lapse arengu hindamiseks kasutatakse erinevaid tööriistu.

Kindiedays infosüsteem

Igapäevatöö jagamiseks ja kaardistamiseks ning vajaliku info koondamiseks kasutame infosüsteemi KindieDays. Kindiedays'i abil on õpetajal/lapsehoidjal võimalus iga lapse arengut individuaalselt jälgida ning ka lapsevanemat kaasata. Lapsevanem saab reaalajas teavitusi oma lapse edusammudest ja rühmas toimuvast. Õppeinfosüsteemi on loodud rühmad koos seal käivate lastega ning õpetajatel/lapsehoidjatel on vajalik ligipääs (võib olla ka rühmapõhine kasutaja). Õppetegevuse sissekanded tehakse nutivahendi (telefon, tahvelarvuti) rakenduses. Päeviku sissekandesse lisatakse

tegevus(t)e kirjeldused koos piltide või videodega. Õppetegevuse kohta valitakse õppekavast sobivad eesmärgid ning lisatakse juurde indikaator: harjutamisel, omandatud ja üle ootuste.

Indikaatorite selgitused:

Ületab ootusi: lapsel on rohkem teadmisi ja oskusi, kui õppekavas olevad eeldatavad tulemused/ma oskan seda juba väga hästi ja saan sellega hakkama isegi paremini, kui minult oodatakse!

Omandatud: laps täitis eesmärgi, oskus on omandatud/ ma oskan/tean seda!

Harjutamisel: laps on eesmärgi täitnud osaliselt või vajab pidevat juhendamist/ tuge tähelepanu koondamisel.

Näide:

Mina ja keskkond: 2-3 a: Laps osutab või nimetab küsimisel tuttavale loomale ja linnule.

Harjutamisel: kui õpetaja/lapsehoidja palub lapsel näidata mõnda looma või lindu (näita karu? aga kus koer on? aga kana?) aga laps ei oska ühtegi enamlevinud looma või lindu pildilt näidata ega oska ka neid nimetada

Omandatud: õpetaja/lapsehoidja palvel oskab laps pildilt näidata mõnda looma või lindu; sõnavara olemasolul ka nimetab järgi.

Üle ootuste: laps tuleb ise õpetajale/lapsehoidjale näitama (ilma täiskasvanu suunamiseta) - vaata, siin pildil on põder!

Lisaks KindieDaysile on õpetajale ja lapsehoidjatele loodud ka Digila keskkond. Digilasse koonduvad kõik lapse arengutulemused, mida õpetaja/lapsehoidja saab seal analüüsida (mil määral on õppevaldkonnad läbitud ning milliste eesmärkidega peab veel tööd tegema). Lisaks arengutulemuste kokkuvõtetele ning õppekava läbimisele saab õpetaja/lapsehoidja Digilasse kokku koondada kõik arenguhindamise (mänguvaatlused, märkmed) ning arenguvestluste tulemused. Digilasse on ligipääs ka lapsevanemal, kes saab jälgida oma lapse arengut ning videosoovituste abil ka ise vahvaid tegevusi lapsega läbi viia.

Lastehoid võib lapse individuaalse arengu toetamiseks kokkuleppel vanemaga teha kohandusi õppe- ja kasvatustegevuste sisus ja korralduses ning õpi- ja kasvukeskkonnas. Vajadusel koostab õpetaja/lapsehoidja koostöös logopeedi,

eripedagoogi või teiste spetsialistide ning lastevanematega lapsele individuaalse arenduskava. Individuaalsesse arenduskavasse kantakse info lapse toe vajaduse väljaselgitamiseks läbiviidud hindamiste, rakendatud tugimeetmete ja nende tulemuslikkuse kohta ning seatakse arengueesmärgid toetamist vajavates valdkondades. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse koostöös tugispetsialistide ning lastevanematega kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkide saavutamisest ning lapse edasistest vajadustest.

Pere- ja arenguvestlused

Õppeaasta alguses või 2 kuu jooksul alates lapse liitumisest lastehoiuga kutsub õpetaja/lapsehoidja lapsevanemad perevestlusele, kus räägitakse lapse senisest arengust ja arutatakse läbi algava õppeaasta eesmärgid. Enne perevestluse toimumist saadetakse vanemale küsimustik, mille vanemad enne vestlusele tulemist ära täidavad. Küsimustik võib olla digitaalne või paberkandjal. Perevestluse käigus tehtud tähelepanekud ja edasised kokkulepped lisatakse lapse arengumappi.

Arenguvestluseks koostab õpetaja/lapsehoidja kirjeldava kokkuvõtte lapse arengust, lähtudes eelkõige üldoskustest. Lapse vanuse kasvades pöörab õpetaja arengukirjelduses üha rohkem tähelepanu ka valdkonnapõhiste oskustele. Arengu kirjeldamisel jälgib õpetaja/lapsehoidja lapse arengut võrreldes seda lapse enda eelneva arengutasemega ja toob välja edasimineku erinevates aspektides ning nõustab lapsevanemat, milliste tegevuste kaudu saab toetada lapse edasist arengut. Lapse arengu kirjelduse ja viie minuti vaba mängu vaatluse teeb õpetaja/lapsehoidja enne kokkulepitud arenguvestluse aega ja saadab need veebi teel perele paar päeva enne vestlust tutvumiseks.

Arenguvestluse kokkuvõtte teeb õpetaja/lapsehoidja peale vestlust, toetudes eelnevalt suusõnaliselt teinud ühistele kokkulepetele lapsevanemaga ja võtab vanemalt seejärel allkirja.

Lapse arengumapp

Kõik lapse arengu hindamisega seotud dokumendid säilitatakse lapse arengumapis.

Arengumapi kohustuslikud elemendid on:

- lapse iga-aastane arengukirjeldus (LISA 1);
- 5 minuti vaba mängu vaatluse kokkuvõte (LISA 2);
- Iga-aastane perevestlust ettevalmistav küsimustik (soovituslik vorm LISA 3);
- lapse joonistatud portree endast (igal aastal);
- muud materjalid õpetaja/lapsehoidja valikul.

Koostöö lastevanematega

Koostöö lapsevanematega on Väikeses Päikeses järjepidev ja lähtub lapse huvidest. Väikesesse Päikesesse sisenemisel on lapsevanemaga läbi arutatud Väikese Päikese väärtused, õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted ning poolte vastutus lapse arengu toetamisel. Lastehoiu töötajad teevad vanemaga lapse arengu ja tervise toetamiseks koostööd, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Lapsehoidja ja õpetaja kaasavad vanemaid lastehoiu tegevustesse ning teavitavad vanemaid õppe- ja kasvatustegevuste korraldusest. Vanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lastehoiu tegevusele. Lapsehoidja ja õpetaja ning vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust ja õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse. Lapsehoidja ja õpetaja loovad vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes.

Koostöö lapsevanemaga toimub järgmiste koostöövormide kaudu:

- igapäevane tagasiside;
- lapsevanema nõustamine jooksvalt kogu lastehoiu aja vältel;
- infokoosolek ja/või individuaalsed kohtumised enne lapse lastehoidu tulekut;
- perevestlus iga õppeaasta alguses;

- rühma lastevanemate koosolek õppeaasta alguses (hiljemalt 2 kuu jooksul peale liitumist);
- arenguvestlus õppeaasta lõpus;
- lastevanemate projektidesse, rühma ja lastehoiu ühisüritustesse kaasamine;

Lisaks on lapsevanematel võimalik kasutada aktiivselt Väikese Päikese lapse arengut toetavaid teenuseid ja tööriistu (KD, DigiLa, Lapsevanema kool, blogi, podcastid jne).

Igapäevategemistega saab lapsevanem kursis olla KindieDaysi vahendusel õpetajad/lapsehoidjad postitavad sinna õppetegevustest sissekandeid koos kirjelduse, piltide ning õppekava eesmärkidega. Lisaks märgivad sündmused kalendrisse ning põhiline infovahetus käib KindieDaysi vahendusel. Ka Digila platvorm on lapsevanemale oluliseks kaaslaseks lapse lastehoiuteel. Digila kaudu saab vanem olla kursis oma lapse arenguga ning saada personaalseid soovitusi, kuidas oma last õpetada ja tema arengut toetada. Digilasse kogunevad kõik õpetaja/lapsehoidja poolt sisestatud lapse arengu hindamise tulemused. Digila koos KindieDays keskkonnaga loovad vanemale vajaliku "komplekti", et toetada oma last parimal moel ning teha lapse arengu toetamiseks koostööd lasteasutusega.

Väike Päike Huvikool, Lapsevanema kool ja tugiteenused

Väike Päike Huvikool on osa kvaliteetsest alusharidusest ja toetab lasteasutuse õppetegevust. Koolieelsel huviharidusel on loomuliku ande leidmises oluline roll. Lisaks erioskuste kujundamisele aitab huviharidus arendada ka üldoskusi. Lastehoid on soodne ja turvaline koht, kus huviharidust omandada ning pakub lisa võimalust puhkeaja sisustamiseks.

Väike Päike Huvikool on loonud ka koolitussarja Lapsevanema kool, mis pakub erinevaid podcaste ja vebinare: räägime lapse ja lapsevanema füüsilisest ja vaimsest tervisest, õppimisest ja õpetamisest, lapsevanemaks olemise rõõmudest ja muredest. Selle eesmärk on toetada vanemat ja last ühisel kooskasvamisel. Programm valmib

koostöiselt Viimsi vallaga ning suunatud lapsevanematele, sõltumata nende lapse vanusest, lastega töötavatele spetsialistidele ja ka tulevastele lapsevanematele.

Igal lapsel on unikaalsed vajadused, võimed ja isiksus, seetõttu on oluline toetada tema arengut varajases eas ja teha seda mõtestatult. Väike Päike Huvikool pakub järgmisi tugiteenuseid: logopeed, eripedagoog, psühholoog, tegevusterapeut, mänguterapeut, füsioterapeut, beebide massaaž ja ujutamine, lastehoiuteemadel nõustamine ja haridustehnoloogi nõustamine. Tugiteenuste eesmärk on luua lapsele soodne keskkond, kus ta saab avastada maailma, õppida iseennast tundma ning arendada vajalikke oskusi, mis aitavad tal edukalt elus hakkama saada. Varajane sekkumine võib aidata ennetada või leevendada võimalikke raskusi, tagades lapsele tugeva aluse õppimiseks ja suhtlemiseks. Koostöös õpetaja/lapsehoidja, lapsevanema ja tugispetsialistidega saavutab iga laps oma parima potentsiaali ning loob tulevikule tugeva vundamendi.

Õppekava struktuur ja valdkondade kirjeldused

Väike Päike õppekava sisaldab endas üld- ja tulevikuoskusti ning valdkondlike oskusi. Üld- ja tulevikuoskuste valdkon jaguneb mänguoskusteks, sotsiaalseteks oskusteks, enesejuhtimise oskusteks ja tulevikuoskusteks.

Valdkondlike oskuste alla kuuluvad: mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, muusika, liikumine, digi ja STEAM.

Üld- ja tulevikuoskused on aluseks, et lapsest kujuneks ennast juhtiv, kohanemisvõimeline ja vastutustundlik inimene. Üld- ja tulevikuoskuste kujunemist toetatakse läbi sobiva keskkonna kujundamise, vaba mängu võimaldamise ja laste kaasamise kaudu igapäevategevustesse.

Üld- ja tulevikuoskuste valdkond jaguneb neljaks alavaldkonnaks: mänguoskused, sotsiaalsed oskused, enesejuhtimine ja tulevikuoskused.

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mänguoskused on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab uusi oskusi,

õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Lisaks areneb lapse loovus, keskendumisvõime ja mõtestamisoskus.

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest. Olulisemateks sotsiaalseteks oskusteks on koostööoskus, suhtlemisoskus, empaatia, sallivus.

Enesejuhtimise all mõistetakse oskusi, mis on seotud töömälu, tähelepanu ning pidurdusprotsesside suunamise ja oma käitumise kavandamisega. Enesejuhtimine on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse - taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni ning neid õppimise eesmärgil kasutada. Lisaks sellele aitab enesejuhtimise oskus olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

Tulevikuoskused on teadmised ja oskused, mis aitavad toime tulla kiirelt muutuvast maailmast. Lastehoius on oluline toetada järgmiste tulevikuoskuste kujunemist: analüüsioskus, kohanemisvõime, probleemilahendusoskus, julgus katsetada ja eksida, loovus, iseseisvus ja kriitiline mõtlemine.

Mina ja keskkond valdkond toetab last iseenda ja ümbritseva maailma mõistmisel. Läbi igapäevategevuste ja mängu märkab, uurib ja kogeb laps sotsiaalset, loodus- ja tehiskeskkonda. Valdkonna teemad suunavad last küsimusi küsima, probleeme püstitama, erinevatel teemadel arutlema, vastuseid leidma ja järeldusi tegema. Valdkond käsitleb ka keskkonnahoiu ja säästva tarbimise, rahatarkuse, tervislike eluviiside ning kultuuri väärtustamise teemasid.

Valdkond **keel ja kõne** keskendub lapse kõne arengu toetamisele ning suhtlemisoskuse kujunemisele. Valdkonna alavaldkondadeks on suhtlemine, grammatika, sõnavara, hääldamine, ettevalmistus lugemiseks ja kirjutamiseks ning eesti keel kui teine keel. Laps õpib väljendama enda tundeid, mõtteid ja ideid ning informatsiooni vahetama. Lõimitud õppetegevuste, mängu ja igapäevategevuste käigus areneb lapse sõnavara ning pannakse alus lugemis- ja kirjutamisoskuse kujunemisele. Valdkonna eesmärk on

ka tekitada lapses huvi lastekirjanduse vastu. Alavaldkond eesti keel kui teine keel toetab eesti keelest erineva koduse keelega lapse eesti keele oskuse kujunemist.

Matemaatika valdkonna eesmärk on lapse matemaatiliste teadmiste ja oskuste kujunemise toetamine ning nende rakendamine igapäevaelus. Valdkonna tegevused aitavad lapsel mõista matemaatilisi konstruktsioone, lahendada probleeme ja kujundada loogilise mõtlemise oskust. Lapsel arusaam numbritest, arvudest ja arvuridadest ning loendamisest ja hulgade moodustamisest. Erinevate tegevuste käigus tutvub laps suuruste, mõõtmise ning erinevate mõõtühikutega ja tutvub geomeetriliste kujunditega. Lisaks kujuneb lapsel arusaam orienteerumisest ajas ja ruumis.

Valdkond **kunst** keskendub lapse loovuse, eneseväljendusoskuse ja kunstimeele kujunemise toetamisele. Eesmärgiks on suunata lapsi avastama ja katsetama erinevaid kunstivorme ning väljendusviise. Laps õpib kasutama erinevaid kunstivahendeid, nende abil enda tundeid ja loovust väljendama ning ideid teostama. Lisaks toetavad kunstitegevused lapse käe- ja silmakoostöö ning peenmotoorika arengut. Värviopetuse tulemusel kujuneb lapsel arusaam põhivärvidest ning nendest erinevate toonide segamisest. Kunstiteostega tutvumine toetab lapse esteetilise tunnetuse ning kunstimeele kujunemist.

Valdkond **muusika** eesmärk on pakkuda lapsele võimalusi kogeda, avastada ja osaleda erinevates muusikalistes tegevustes. Valdkond toetab lapse muusikalist kuulmist, loovust ning eneseväljendusoskust. Tegevused hõlmavad endas laulmist, muusika kuulamist, erinevate pillidega tutvumist ning nende mängimist ja muusikalis-rütmilist liikumist. Lapsed õpivad tundma erinevate žanrite muusikat, tunnetama rütmi ja meloodiat. Pillimängu käigus areneb lapse motoorika ning laps saab kogemuse muusika loomise protsessist. Rütmi- ja laulumängud ning muusikaline liikumine toetab lapse muusikalist eneseväljendusoskuse, esinemisjulguse ning kehatunnetuse kujunemist.

Valdkond **liikumine** toetab lapse füüsilist arengut, motoorseid oskusi ja tervislike liikumisharjumuste kujunemist. Valdkonna eesmärk on innustada last aktiivselt liikuma ning avastama erinevaid liikumisvõimalusi. Lisaks toetab valdkond kehatunnetuse ja koordinatsiooni kujunemist. Lapsele tutvustatakse põhiliikumisoskusi, liikumismänge, erinevaid spordialasid ning liikumist looduses. Tants ja rütmika toetavad lapse loovust ning eneseväljendusoskust.

Digi valdkond hõlmab nii tehnoloogia integreerimist õppeprotsessi kui ka üldisema digi- ja meediapädevuse toetamist. Hariduslikud robotid täiendavad traditsioonilisemaid õppevahendeid, et toetada laste arengut ja mängu mitmekülgsete ja interaktiivsete kogemuste kaudu. Valdkonna eesmärgiks on tutvustada digitehnoloogia eesmärgipärast ning ohutut kasutamist, julgustada loovuse kasutamist tehnoloogia kaudu ning valmistada neid ette digitaalse maailma mõistmiseks ja jätkusuutlikuks kasutamiseks tulevikus. Digi alamvaldkonnad on info ja andmekirjaoskus, suhtlus ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine ja programmeerimine, digiturvalisus ja probleemilahendus.

STEAM valdkond keskendub teaduse, tehnoloogia, inseneeria, loovuse ja matemaatika integreerimisele õppetöösse ja igapäevategevustesse, et toetada laste loovust, probleemilahendusoskust ning matemaatilist ja loogilist mõtlemist. Selline lähenemine julgustab last uurima, avastama ja pakub talle "käed küljes" kogemust. Lisaks toetavad valdkonna tegevused lapse katsetamise ja eksimise julgust. STEAMi alamvaldkonnad on ennustamine, vaatlemine, analüüs, sensoorne tajumine, vahendite käsitlemine, inseneeria ja tööjuhise mõistmine.

Õppekava uuendamine

Väike Päike õppekava muudetakse seoses hariduslase seadusandluse ja riikliku õppekava muudatustega ning vaadatakse õppekava töögrupi poolt üle iga õppeaasta alguses, vajadusel viiakse sisse muudatused. Õppekava kinnitamine toimub seaduses

ettenähtud korras. Lapsevanematel on võimalik õppekavaga tutvuda meie kodulehel ja paberkandjal meie üksustes.

Lisad

Lisa 1. Lapse arengu kirjeldus

LAPSE ARENGU KIRJELDUS ARENGUVESTLUSEKS

Lapse nimi:

Lapse vanus:

Rühm:

Täitmise kuupäev:

Kodune keel:

1. LAPSE ISELOOMUSTUS (üld- ja tulevikuoskused), lapse tugevad küljed

- Mänguoskused
- Sotsiaalsed oskused
- Enesejuhtimine
- Tulevikuoskused

2. ARENGU KIRJELDUS VALDKONNITI

Mina ja keskkond

Keel ja kõne

Matemaatika

Kunst

Muusika

Liikumine

Digi

STEAM

Kokkulepped ja ettepanekud edasiseks:

Arenguvestluse toimumise kuupäev:

Õpetaja:

Lapsevanem:

Lisa 2. Viie minuti vaatlus

Rühma nimi:

Lapse nimi:

Lapse vanus:

Kuupäev:

Lapse vaba mängu vaatluse kirjeldus:

Vaatluse viis läbi:

Lisa 3. Perevestlust ettevalmistava küsimustiku näidis

Perevestlust ettevalmistav küsimustik lapsevanemale

Palume Teil täita allolev küsimustik enne perevestlusele tulemist. Perevestluse toimumise aja lepib Teiega kokku rühma õpetaja.

1. Lapse nimi
2. Lapse sünniaeg
3. Rühma nimi
4. Lapse kodune keel
5. Lapse terviseinfo, millega peab arvestama
6. Millised on Teie ootused lastehoiule ja oma lapse rühmale?
7. Millised on Teie lapse muljed lastehoiust?
8. Millised on Teie lapse tugevad küljed ja huvid?
9. Kuidas käitub Teie laps konfliktisituatsioonis? Kuidas oleks last kõige parem rahustada?
10. Milline on Teie lapse unevajadus? Kas laps magab nädalavahetusel lõunaund?
Kuidas peaksime lastehoius lapse lõunast puhkeaega korraldama?
11. Millised on Teie lapse söömisharjumused?
12. Millised on Teie pere põhimõtted lapse kasvatamisel?
13. Millised on Teie pere traditsioonid?
14. Millised mängu lapse kodus põhiliselt mängib?
15. Millised tegevusi teete koos perega?
16. Kas ja kuidas sooviksite olla kaasatud lastehoiu ellu?
17. Soovin veel lisada

Lisa 4. Lapse eeldatavad tulemused valdkonniti

Valdkond ÜLD- JA TULEVIKUOSKUSED

ÜLD- JA TULEVIKUOSKUSED

Mänguoskused

1-2 a

2-3 a

Laps kasutab mängimiseks erinevaid vahendeid	Laps kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid
Laps jäljendab ettenäidatud mängu	Laps jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut
Laps leiab endale tegevuse	Laps kasutab mängudes fantaasiat
	Laps kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga
	Laps suudab mängudes järgida lihtsamaid kokkuleppeid
	Laps suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu

Sotsiaalsed oskused

1-2 a

2-3 a

Laps osaleb täiskasvanuga ühistegevustes	Laps osaleb täiskasvanuga ühistegevustes
Laps saab aru lihtsamatest kokkulepetest	Laps saab aru lihtsamatest kokkulepetest
Laps loob täiskasvanuga kontakti	Laps algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust

Laps oskab väljendada oma vajadusi ja soove	Laps on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada
	Laps loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos
	Laps jagab mõnikord asju ka teistega
	Laps oskab väljendada oma vajadusi ja soove
	Laps oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada

Enesejuhtimine

1-2 a

2-3 a

Laps oskab imiteerida lihtsamalt mõistetavaid emotsioone, kui talle neid ette näidatakse (rõõm, kurbus, viha)	Laps tunneb pildilt lihtsamaid emotsioone (rõõm, kurbus, viha)
Laps reageerib palvele lõpetada mingi tegevus	Laps näitab pildilt enda emotsiooni
Laps suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda	Laps tunneb lihtsamaid emotsioonidega seotud sõnu (ma olen kurb, ma olen rõõmus, ma kardan)
Laps suudab järgida lihtsat juhust	Laps suudab rahuneda täiskasvanu abiga negatiivse emotsiooni tekkides (ta on vihane, tal on hirm, on pettunud)

Laps on suuteline eakohaseks tahtepingutuseks (laps jätkab soki jalga panemise proovimist ka peale ebaõnnestunud katset)	Laps teeb kaasa meelerahu harjutusi
Laps tunneb ära tuttavaid objekte: riideesemed, mänguasjad, raamatud jms	Laps reageerib palvele lõpetada mingi tegevus
Laps kasutab omandatud teadmisi, seoseid ja tegevusi samas situatsioonis ning kontekstis (näiteks, oskab vastata küsimusele hommikuringis kuid samale küsimusele lihtsas vestluses veel mitte; või lastehoius peseb iga kord enne söömist käsi aga kodus ei pese)	Laps oskab oodata oma järjekorda
Laps omandab uusi teadmisi aktiivse ning käelise tegevuse kaudu (näiteks, jätab laps paremini meelde luuletuse kui liigutused on juures)	Laps suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda
Laps omandab uusi teadmisi korduva tegevuse kaudu (näiteks, jätab laps paremini meelde need tegevused, mida tehakse korduvalt)	Laps suudab järgida 1-2osalist juhust
Laps omandab uusi teadmisi eeskujude järgi (näiteks, kui õpetaja ütleb iga hommik "tere" hakkab laps ka "tere" ütleva)	Laps on suuteline eakohaseks tahtepingutuseks (laps jätkab soki jalga panemise proovimist ka peale ebaõnnestunud katset)
Laps oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna	Laps suudab meelde jätta lihtsamaid laule ja luuletusi

Laps reageerib enda käitumisele saadud tagasisidele	Laps kannab üle lihtsamaid seoseid ning kasutab neid sarnastes ülesannetes ja olukordades (nt mänguasjade koristamine: kui laps on harjunud rühmas koristama mänguasju enda järgi, siis teeb seda ka õues ja muusikasaalis)
Laps tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega	Laps omandab uusi teadmisi aktiivse ning käelise tegevuse kaudu (näiteks, jätab laps paremini meelde luuletuse kui liigutused on juures)
Laps harjutab lihtsate valikute tegemist turvalises keskkonnas	Laps omandab uusi teadmisi korduva tegevuse kaudu (näiteks, jätab laps paremini meelde need tegevused, mida tehakse korduvalt)
Laps kasutab söömiseks lusikat ja kahvlit	Laps omandab uusi teadmisi eeskujude järgi (näiteks, kui õpetaja ütleb igal hommikul "tere" hakkab laps ka õpetajale "tere" ütleva)
Laps joob iseseisvalt tassist	Laps reageerib vastavalt olukorrale (nt lohutab kurba või haiget saanud kaaslast, naerab ja rõõmustab koos heatujulise kaaslasega)
Laps riietub lahti valdavalt iseseisvalt	Laps suudab ühest tegevusest teise ümber lülituda
Laps saab juhendamisel hakkama käte ja suu pesemisega	Laps oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna

Laps saab juhendamisel hakkama tualeti kasutamisega	Laps suudab täiskasvanu juhendamisel jääda rahulikuks tagasisidet vastuvõttes
	Laps tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meetodega
	Laps oskab näha lihtsamaid põhjus-tagajärg seoseid (nt kui ma tõmban pliiatsiga joont, siis see ilmub paberile)
	Laps seab endale mõningaid lihtsamaid eesmärgi (nt kuskile ronida, kellegagi mängida jms) ja täidab neid
	Laps plaanib osaliselt oma käitumist ja tegevust iseendale suunatud kõne vahendusel (lähen võtan rongi, lähen joon vett)
	Laps harjutab lihtsate valikute tegemist turvalises keskkonnas
	Laps osaleb rühma kokkulepete kujundamisel
	Laps kasutab söömiseks lusikat, kahvlit ja nuga

	Laps joob iseseisvalt tassist
	Laps suudab iseseisvalt kergemaid riideesemeid ja jalanõusi selga ja jalga panna ja ära võtta
	Laps saab hakkama käte ja suu pesemisega
	Laps saab juhendamisel hakkama tualeti kasutamisega
	Laps saab aru, kui tal on vaja tualetti kasutada
	Laps saab juhendamisel hakkama nina nuuskamisega

Tulevikuoskused

1-2 a

2-3 a

	Laps analüüsib täiskasvanu abiga oma tegude tagajärgi
--	---

MINA JA KESKKOND

Sotsiaalne keskkond

1-2 a	2-3 a
Laps teab enda eesnime ja reageerib sellele.	Laps ütleb küsimise korral oma eesnime
Laps osutab pildil pereliikmetele (ema, isa, õde, vend)	Laps teab ja nimetab pereliikmeid: ema, isa, õde, vend
Laps osutab küsimise korral tuttavale inimesele (õpetaja, hoijsa, sõbrad)	Laps vastab küsimustele oma kodu ja pereliikmete kohta
Laps leiab oma markeeritud kapi, voodi ja käterätiku rühmas	Laps teab, et on olemas poisid ja tüdrukud
Laps matkib talle tuttavaid tegevusi	Laps teab õdede ja vendade nimesid
Laps täidab täiskasvanu eeskujul lihtsamaid kombeid (nt sünnipäevaks õnne soovimine, vastlaliu laskmine)	Laps leiab oma markeeritud kapi, voodi ja käterätiku rühmas
Laps osaleb täiskasvanu juhendamisel igapäevategevustes	Laps ütleb küsimise korral tuttava inimese nime
Laps teab mõne sõbra nime	Laps matkib ettenäidatud tegevusi
Laps näitab välja/matkib empaatilist käitumist	Laps osaleb erinevate tähtpäevade tähistamisel

	Laps teab Eesti lipu värve ja leiab neid ümbritsevast keskkonnast
	Laps teab mõistete "õige" ja "vale" tähendust
	Laps kasutab viisakusväljendeid
	Laps näitab välja empaatiat

Tervis

1-2 a

2-3 a

Laps teab, et hambaid pestakse hambaharjaga	Laps teab, et hammaste eest peab hoolitsema
Laps teab, et käsi on vajalik pesta	Laps teab, et käsi on vajalik pesta
Laps eristab söödavat ja mitted söödavat	Laps nimetab toiduaineid
Laps osutab kehaosadele	Laps teab, et toituma peab mitmekesiselt

Laps saab hakkama tahke toidu närimisega	Laps tunneb kehaosi
	Laps eristab ohtlikke ja ohutuid esemeid (terav, kuum jne)

Tehiskeskkond

1-2 a	2-3 a
Laps osutab küsimisel rühmas olevatele esemetele	Laps nimetab rühmas olevaid esemeid
Laps tunneb ära oma kodu ja lastehoiu ning orienteerub lastehoiu ruumides	Laps tunneb ära oma kodu ja lastehoiu ja orienteerub lastehoiu ruumides
Laps oskab küsimise korral osutada kodus kasutatavatele kodumasinadele ja -elektroonikale (nt kell, pliit, külmkapp, pesumasin, televiisor, arvuti)	Laps oskab küsimise korral nimetada (osutada) kodus kasutatavaid erinevaid kodumasinaid ja -elektroonikat (nt pliit, külmkapp, pesumasin, televiisor, arvuti)
Laps oskab küsimise korral osutada erinevatele sõidukitele (nt auto, rong, buss, lennuk, laev, tramm, troll)	Laps oskab küsimise korral nimetada (osutada) erinevaid sõidukeid (nt auto, rong, buss, lennuk, laev, tramm, troll)

Laps tutvub ohutu liiklemise põhimõtetega läbi mängu	Laps osutab küsimisel ülekäigurajale, sõiduteele ja kõnniteele
	Laps teab valgusfoori ja tulede tähendust (punane, kollane, roheline)
	Laps teab, et on olemas liiklusmärgid
	Laps teab eriotstarbelisi sõidukeid (politseiauto, kiirabi, tuletõrjeauto)
	Laps teab, mis on rattakiiver ja milleks seda kasutatakse
	Laps teab, mis on helkur ja milleks see vajalik on

Looduskeskkond

1-2 a

2-3 a

Laps viskab täiskasvanu eeskujul prügi prügikasti	Laps viskab prügi prügikasti
---	------------------------------

Laps leiab endale õues olle tegevust	Laps leiab endale õues olle tegevust
Laps osutab küsimisel tuttavale loomale, linnule	Laps osutab või nimetab küsimisel tuttavale loomale ja linnule
Laps osutab küsimisel tuttava looma, linnu kehaosadele	Laps osutab või nimetab küsimisel loomade ja lindude kehaosadele
Laps osutab küsimisel lillele, puule, murule	Laps osutab või nimetab küsimisel metsa, muru, lille, puud
Laps matkib mõne looma ja linnu häälistsust	Laps matkib mõne looma ja linnu häälistsust
Laps osutab küsimisel tuttavale putukale	Laps osutab või nimetab küsimisel tuttavale putukale
Laps osutab küsimisel tuttavatele puu- ja köögiviljadele ning marjadele	Laps osutab või nimetab küsimisel tuttavale puu- ja köögiviljadele ja marjadele
Laps osutab küsimisel erinevatele ilmastikunähtustele	Laps teab, mis aasta-aeg on

Laps suhtub täiskasvanu eeskujul loodusesse lugupidavalt	Laps osutab või nimetab küsimisel erinevatele ilmastikunähtustele
	Laps suhtub loodusesse lugupidavalt

KEEL JA KÕNE

Suhtlemine

1-2 a	2-3 a
Laps toetab mängu kõne või häälotsusega	Laps toetab mängu kõne või häälotsustega
Laps kasutab suheldes mitteverbaalseid vahendeid (osutab) koos üksikute sõnadega	Laps kasutab jäljendamisel erinevat hääle tugevust sõltuvalt olukorrast
Laps vastab täiskasvanu küsimusele ja korraldusele tuttavas situatsioonis mingi tegevuse, häälotsuse või 1-2sõnalise ütlusega	Laps kommenteerib enda ja (või) kaaslase tegevust 1-2 lausungiga
Laps kordab järele lihtsamaid sõnu	Laps kuulab ja kordab järele 1-2realist luuletust

Grammatika

1-2 a	2-3 a
Laps kasutab tuttavas situatsioonis ja tegevuses grammatiliselt vormistamata 1-2sõnalisi lauseid (nt Miku õue p.o Mikk tahab õue minna)	Laps mõistab ning kasutab tuttavas tegevuses ja situatsioonis grammatiliselt vormistamata 2-3sõnalisi lihtlauseid

Laps kasutab üksikuid käändevorme õigesti	Laps kasutab kõnes õigesti tegusõna kindla kõneviisi olevikuvorme (nt sõidab, laulavad)
Laps väljendab kõnes eitust (ei taha)	Laps kasutab kõnes õigesti tegusõna ma- ja da-tegevusnime (nt hakkame mängima, ei taha mängida)
Laps väljendab kõnes kuuluvust (tädi lusikas)	
Laps väljendab kõnes asukohta (emme siia)	
Laps väljendab kõnes omadust (auto katki)	
Laps väljendab kõnes subjekti-objekti suhet (issi anna pall)	

Sõnavara

1-2 a

2-3 a

Laps kasutab ja mõistab oma kogemustega seonduvaid konkreetse tähendusega sõnu (umbes 50) tuttavas situatsioonis	Laps kasutab nimisõnu, mis väljendavad tajutavaid objekte ja nähtusi
--	--

Laps kasutab nimi- ja tegusõnu (nt näu p.o kiisu, anna, opa p.o võta sülle), ase- ja mäarsõnu (nt siia, seal, nii)	Laps kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi, millega ta on ise kokku puutunud
	Laps kasutab kõnes värvust, suurust jt hästi tajutavaid tunnuseid tähistavaid omadussõnu
	Laps kasutab kõnes mõningaid üldnimetusi (nt lapsed, riided)
	Laps kasutab tagasõnu (all, peal, sees, ees, taga) ruumisuhete tähistamiseks

Hääldamine

1-2 a

2-3 a

Laps hääldab õigesti mõnda üksikut lühikest sõna	Laps kasutab oma kõnes tuttavaid 1-2silbilisi sõnu õiges vältes ja silbistruktuuris
Laps hääldab sõnades õigesti häälduslikult lihtsamaid häälikuid (nt a, e, i, o, u, p, m, t, l)	Laps hääldab õigesti enamikke häälikuid (erandid võivad olla r, s, k, õ, ü)

Ettevalmistus lugemiseks ja kirjutamiseks

1-2 a

2-3 a

Laps vaatab koos täiskasvanuga pildiraamatuid	Laps vaatab pildiraamatut, keerab lehte, osutab pildile ja kommenteerib
---	---

Laps eristab erinevaid helisid, seostab neid objekti ja asukohaga	Laps kuulab ja mõistab sisult ja keeleliselt jõukohaseid ettelooetud tekste
	Laps eristab kuulmise järgi üksteisest tuttavaid häälikuliselt sarnaseid sõnu (nt tass-kass, pall-sall, tuba-tuppa), osutades pildile või objektile

Eesti keel kui teine keel

I poolaasta

II poolaasta

Laps tunneb huvi eesti keele vastu	Laps reageerib adekvaatselt eesti keeles antud korraldustele
Laps kuulab ja tajub eesti keele kõla	Laps kuulab eestikeelset ettelugemist või jutustamist ja tunneb kuulnud pildil ära
Laps reageerib tegevustes kasutatavatele lihtsamatele korraldustele	Laps kuulab ning suudab jälgida ja meeles pidada täiskasvanu eestikeelset seletust
Laps tunneb ära lihtsamad õpitud sõnad ja väljendid tuttavas kontekstis ning mõistab neid	Laps mõistab esitatud küsimusi
Laps tunneb lihtsamaid viisakusväljendeid	Laps tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid
Laps näitab üles huvi esemete ja tegevuste eestikeelsete nimetuste vastu	Laps kuulab ja mõistab kõnet, mis on vahetult seotud suhtlussituatsiooniga
Laps kordab järele õpitud sõnu ning kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks	Laps kasutab elementaarseid viisakusväljendeid erinevates suhtlussituatsioonides

Laps näitab üles huvi suhtlemise vastu ning vajaduse korral loob kontakti täiskasvanute ja teiste lastega	Laps oskab koostada lihtsamaid fraase ja lauseid
Laps hääldab järele kuulnud sõnu	Laps kõneleb õpitud sõnavara piires ning suudab alata ja lõpetada vestlust
Laps tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu	Laps oskab vastata küsimustele õpitud sõnavara piires
Laps teab ja oskab nimetada, mis riigis ta elab	Laps hääldab õpitud sõnu õigesti
	Laps oskab Eesti rahvussümbolitest nimetada ning kirjeldada Eesti lippu, rahvuslille ja rahvuslindu
	Laps oskab nimetada mõnd Eestis tähistatavat riiklikku ja rahvuslikku tähtpäeva

MATEMAATIKA

Hulgad, loendamine, arvud ja arvutamine

1-2 a

2-3 a

Laps matkib täiskasvanu juhendamisel loendamist	Laps saab aru mõistetest <i>üks</i> ja <i>palju</i>
	Laps loendab kolme piires
	Laps vastab küsimusele: mitu on? (kolme piires)

Suurused ja mõõtmine

1-2 a

2-3 a

Laps leiab juhendamisel etteantud esemete hulgast suure või väikese eseme	Laps tunneb mõisteid <i>suur</i> ja <i>väike</i>
---	--

Geomeetrilised kujundid

1-2 a

2-3 a

Laps leiab samasuguse kujundi peale-, kõrvuti- või sisseasetamise teel	Laps leiab samasuguse kujundi peale-, kõrvuti- või sisseasetamise teel
	Laps eristab kompimise ja veeretamise abil ümmargusi ja kandilisi esemeid

Orienteerumine ajas

1-2 a**2-3 a**

Laps matkib täiskasvanu juhendamisel mängus öö ja päeva tegevusi (nt paneb ööseks nuku magama)

Laps matkib mängus öö ja päeva tegevusi (nt paneb nuku ööseks magama) ja vastab küsimustele tegevuste kohta

Orienteerumine ruumis**1-2 a****2-3 a**

Laps paigutab täiskasvanut matkides esemeid üksteise sisse, peale ja alla

Laps paigutab juhendamisel esemeid üksteise sisse, peale, alla, ette, taha ja kõrvale

KUNST

Kujutamine ja väljendamine

1-2 a

2-3 a

Laps osaleb kunstitegevuses	Laps osaleb kunstitegevuses
Laps tunneb huvi loova eneseväljenduse vastu (kriitseldab, meisterdab vms vaba tegevusena)	Laps annab enda kunstitööle nimetuse ja vastab küsimustele selle kohta
	Laps tunneb huvi loova eneseväljenduse vastu (kriitseldab, meisterdab vms vaba tegevusena)

Kujundamine

1-2 a

2-3 a

Laps matkib täiskasvanu liigutusi erinevate kunstivahenditega tegutsemisel	Laps kaunistab erinevate vahenditega ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid
--	---

Voolimine

1-2 a

2-3 a

Laps muudab voolimismassi kuju muljumise teel	Laps kasutab õpetajat jäljendades erinevaid voolimisvõtteid (muljub ja näpistab, rullib, veeretab, venitab voolimismassi)
Laps tükeldab juhendamisel voolimismassi	Laps tükeldab abivahendi abil voolimismassi

Laps vajutab voolimismassi auke	Laps vajutab voolimismassi sisse auke ja jäljendeid
---------------------------------	---

Joonistamine

1-2 a

2-3 a

Laps tõmbab juhendamisel jämedate joonistusvahenditega erinevaid jooni	Laps tekitab iseseisvalt jämedate joonistusvahendiga (rasvakriidid, pehmed pliiatsid jne) erinevaid jälgi (täppe ning vertikaalseid, horisontaalseid, sirgeid, lainelisi, katkendlikke ja spiraalseid jooni)
	Laps hoiab meeldetuletamisel paberit kinni

Maalimine

1-2 a

2-3 a

Laps kannab värvi pintsliga alusele (paber, kivi vms)	Laps kannab värvi pintsliga alusele (paber, kivi vms)
Laps jätab täiskasvanut matkides paberile jäljendi (svammiga, templiga vms)	Laps jätab paberile jäljendeid (svammiga, templiga vms)
Laps trükib juhendamisel sõrmega ja kogu käega	Laps trükib näpuvärvidega kasutades selleks enda sõrmi ja kogu kätt
	Laps tutvub pintsli puhastamistehnikatega erinevaid värve kasutades (guašš, akvarell)

Meisterdamine

1-2 a

2-3 a

Laps kortsutab pehmet paberit	Laps kortsutab paberit
Laps kärstab paberit	Laps rebib pehmest paberist tükikesi
Laps rebib pehmest paberist tükikesi	Laps kasutab liimipulka sihipäraselt
Laps tutvub liimipulga kasutamisega	Laps tutvub kääride ohutu kasutamisega

Kunsti vaatlemine ja vestlemine kunstist

1-2 a

2-3 a

Laps vaatleb koos täiskasvanuga pilte, näidistoid ja raamatuillustratsioone	Laps vaatleb koos täiskasvanuga pilte, näidistoid ja raamatuillustratsioone ning vastab küsimustele
Laps näitab teistele enda kunstitööd	Laps näitab teistele oma kunstitööd ja vastab küsimustele

Värviõpetus

1-2 a

2-3 a

Laps leiab ümbritsevast sama värvi eseme	Laps tunneb ära ja nimetab põhivärve
--	--------------------------------------

Valdkond MUUSIKA

MUUSIKA

Laulmine

1-2 a

2-3 a

Laps kuulab ja jälgib õpetaja laulu	Laps laulab tuttavaid laule
	Laps kuulab ja jälgib õpetaja laulu

Muusika kuulamine

1-2 a

2-3 a

Laps kuulab muusikapala	Laps kuulab muusikapala
-------------------------	-------------------------

Pillimäng

1-2 a

2-3 a

Laps mängib õpetaja ettenäitamisel kuulatud muusikale kehapilli kaasa (plaksutab, plaksutab kaasa pulssi või rütmi)	Laps mängib õpetaja ettenäitamisel kuulatud muusikale rütmipillidega kaasa (marakas, kõlapulgad, trumm, kuljused, kelluke)
---	--

Laps huvitub instrumentidest ja tuleb toime nende hoidmisega (marakas, kõlapulk, trumm, kuljused, kelluke)	
--	--

Muusikalis-rütmiline liikumine

1-2 a

2-3 a

Laps sooritab koos õpetajaga liikumist (kõnd, tammumine jalalt jalale, põlvest nõtkumine kohapeal, põlvele patsutamine, lehvitamine, plaksutamine, keerutamine üksikult)	Laps sooritab koos õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile (paigaltammumine, keerutamine üksikult, koosjalu hüplemine, lehvitamine, käte peitmine selja taha, viibutamine sõrmega, kükitamine)
Laps tajub ja matkib aeglast ja kiiret rütmi	Laps tajub ja matkib aeglast ja kiiret rütmi

Valdkond LIIKUMINE

Liikumine

Liikumisteadmised

1-2 a	2-3 a
Laps liigub õpetaja juhendamisel ohutult	Laps liigub õpetaja juhendamisel ruumis ohutult
Laps teeb tutvust erinevate liikumisvahenditega (pall, rõngas)	

Põhiliikumisoskused

1-2 a	2-3 a
Laps sooritab harjutusi õpetajat matkides	Laps liigub vabalt, valitseb edaspidi liikudes oma keha
Laps kõnnib stabiilselt ja turvaliselt ruumis	Laps hoiab kõndides ja jooste sihti
Laps kõnnib hoides käes mänguasja (kõige pealt väiksemat, hiljem suurt mänguasja kahe käega)	Laps kõnnib külge ees, päkkadel, selg ees (u 10 sammu), piiratud laiemal pinnal
Laps kõnnib trepist üles ja alla juurdevõtusammuga ehk astub vahepeal mõlema jalaga samale astmele ning hoiab ühe käega käest või käsipuust	Laps jookseb, jääb seisma, väldib takistusi
Laps harjutab jooksmist (pigem nagu kiire kõnd)	Laps jookseb veereva vahendi järgi (pall, rõngas)

Laps seisab ühel jalal hoides samaaegselt käega toest kinni	Laps hüppab madalalt astmelt alla üks jalg ees
Laps viskab kahe käega suurt palli suunaga alt üles	Laps veeretab palli, viskab palli tõstes käed üles ja visates üle pea, hüpitab palli käes ja lööb palli jalaga
Laps istub iseseisvalt madalale toolile	Laps ronib ja roomab üle ja läbi väikeste takistuste
Laps kükitab ilma toeta, tõuseb kükist püsti	

Liikumismängud

1-2 a

2-3 a

Laps mängib matkiva sisuga kõnni ja jooksumänge	Laps mängib koos juhendaja või kaaslastega kõnni- ja jooksumänge
	Laps õpib mängima ühe reeglga liikumismänge

Spordialad

1-2 a

2-3 a

	Laps sooritab ette näitamise ja juhendamise abil erinevaid lihtsamaid asendeid ja liikumisi
	Laps joondub ühele viirule
	Laps istub stabiilselt kelgul ja hoiab tasakaalu mäest laskudes

	Laps veab tühja kelku
	Laps õpib jooksu- ja tõukerattaga sõitu ning ohutut liiklemist

Tants ja rütmika

1-2 a

2-3 a

Laps matkib õpetaja liikumist ja osaleb erinevates laulumängudes	Laps sooritab rütmiliselt imiteerivaid liigutusi muusika järgi
--	--

DIGI

Digisisu loomine ja programmeerimine

1-2 a

2-3 a

Laps sisestab õpetaja juhendamisel seadmele lihtsamaid käsklusi	Laps sisestab õpetaja juhendamisel seadmele lihtsamaid käsklusi
	Laps loob õpetaja abiga digitaalseid materjale (nt pilt, video)

Digiturvalisus

1-2 a

2-3 a

Laps tutvub digi- ja robotikavahenditega ning nende turvalise kasutamisega	Laps tutvub digi- ja robotikavahenditega ning nende turvalise kasutamisega
--	--

Probleemilahendus

1-2 a

2-3 a

	Laps kasutab õpetaja juhendamisel digitehnoloogiat loomingulisel eesmärgil
--	--

Valdkond STEAM

STEAM

Ennustamine

1-2 a

2-3 a

	Laps teeb enne katset selle kohta käivaid ennustusi
--	---

Vaatlemine

1-2 a

2-3 a

Laps osaleb vaatlusel kasutades erinevaid meeli (nägemis-, haistmis-, maitsemis-, kompimis- ja kuulmismeel)	Laps osaleb vaatlusel kasutades erinevaid meeli (nägemis-, haistmis-, maitsemis-, kompimis- ja kuulmismeel)
Laps jälgib katse käigus ainete või objektidega toimuvaid muutuseid	Laps jälgib katse käigus ainete või objektidega toimuvaid muutuseid

Sensoorne taju

1-2 a

2-3 a

Laps tunnetab esemete tekstuuri ja materjali	Laps tunnetab esemete tekstuuri ja materjali
--	--

Inseneeria

1-2 a

2-3 a

Laps konstrueerib eakohaste vahenditega	Laps konstrueerib eakohaste vahenditega
---	---